

*Załącznik do Uchwały nr 133/2024
Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze
z dnia 13 czerwca 2024 r.*

*Załącznik do Uchwały nr 73/2024
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze
z dnia 25 czerwca 2024 r.*

BANK SPÓŁDZIELCZY W KAMIENNEJ GÓRZE

**Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz
innych informacji Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze
podlegających ujawnianiu według stanu na 31 grudnia 2023 r.**

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze podlegających ogłaszaniu według stanu na 31 grudnia 2022r.”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, zatwierdzoną przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bskamgora.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: **Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze**
- 2) kod LEI Banku to: **259400N75J4H1AJ0CM03**
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą milionowi jednostek z czterema miejscami po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku.
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku	5
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki	6
3. Ujawnienie na podstawie art. 111 a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe – opis systemu zarządzania ryzykiem	7
4. Ujawnienie na podstawie art. 111 a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe – opis polityki wynagrodzeń	19
5. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	21
6. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF	26
7. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	30
8. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	31
9. Pozostałe informacje	31
10. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze	32

1. Ogólne informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających /Dz. U. z 2022r., poz. 456 z późn. zm./, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe /Dz. U. z 2021r., poz. 2439 z późn. zm./, ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze /Dz. U. z 2021r., poz. 648 z późn. zm./, innych ustaw oraz na podstawie Statutu Banku.

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze ma siedzibę przy ul. Waryńskiego 11 i zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000072140, NIP: 614-010-21-52, REGON 000509940.

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze działa na terenie: województwa dolnośląskiego, poprzez swoje jednostki organizacyjne:

- Centralę w Kamiennej Górze, przy ul. Ludwika Waryńskiego 11,
- Oddział w Lubawce, przy Placu Wolności 19,
- Punkt Obsługi Klienta w Jeleniej Górze, przy ul. Różyckiego 19,
- Punkt Obsługi Klienta w Mioszowie, przy ul. Mikołaja Kopernika 31 – 32,
- Punkt Kasowy w Kamiennej Górze, przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 12,
- Punkt Obsługi Klienta w Czarnym Borze, przy ul. Główniej 18.

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Bank w rozumieniu Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zrzeszony jest w Banku Zrzeszającym – Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. – zarejestrowanym w KRS w dniu 27 marca 2002 roku, z siedzibą w Warszawie przy ul. Płockiej 9/11B, wpisanym do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta Warszawy, XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000069229 nadanym w dniu 10 grudnia 2001 roku.

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze został utworzony na bazie Gminnej Kasy Spółdzielczej w Kamiennej Górze, którą założono 21.09.1950r.

Od dnia 31 grudnia 2015 roku Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem jest zapewnienie wypłacalności i płynności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz w Rozporządzeniu CRR. Przynależność do Systemu Ochrony ma charakter dobrowolny i nie ogranicza podmiotowości Stron Umowy Systemu Ochrony, ani ich uprawnień wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Na mocy umowy Systemu Ochrony – Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia wykonuje wobec Banków Spółdzielczych funkcję audytu wewnętrznego, realizowaną przez Departament Audytów Kompleksowych Spółdzielni.

W związku z treścią art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

- 1) trzech z Członków Zarządu pełni funkcję dyrektora;
- 2) spośród dziewięciu Członków Rady Nadzorczej Banku żaden nie pełni funkcji dyrektora;
- 3) członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza, działając według Statutu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata;
- 4) oceny uprzedniej (na etapie rekrutacji) oraz następczej (corocznej) kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza na podstawie obowiązującej w Banku Procedury dokonywania ocen odpowiedności członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze;
- 5) członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata; Zebranie Przedstawicieli dokonuje uprzedniej (na etapie rekrutacji) oraz następczej (corocznej) oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Rady Nadzorczej na podstawie obowiązującej w Banku Procedury dokonywania ocen odpowiedności członków rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze.
- 6) z uwagi na skalę działania, Bank nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej oraz nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka;
- 7) przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej, jest sformalizowany i zgodny z regulacjami wewnętrznymi, definiującymi: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących m.in. ryzyka;
- 8) systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka, uznawane przez Bank za istotne;
- 9) zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	e
		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	29,4892	25,1603
2	Kapitał Tier I	29,4892	25,1603
3	Łączny kapitał	30,5892	26,2603
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	127,9328	117,9975
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	23,0506	21,3176
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	23,0506	21,3176
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	23,9104	22,2496
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,0000	0,0000
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,0000	0,0000
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,0000	0,0000
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000%	8,0000%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000%	2,5000%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000%	2,5000%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000%	10,5000%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	23,7322	19,8491
	Wskaźnik dźwigni		
13	Miara ekspozycji całkowitej	301,4660	266,8020
14	Wskaźnik dźwigni (%)	9,7819	9,4303
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,0000	0,0000
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,0000	0,0000
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000%	3,0000%
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,0000	0,0000
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000%	3,0000%
	Wskaźnik pokrycia wypływów netto		
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	156,5558	136,7519
EU-16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	36,6509	40,4142
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9,2208	6,6040
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	27,4301	33,8102
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	576,0759	406,0263
	Wskaźnik stabilnego finansowania netto		
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	320,2672	310,3716

19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	96,5525	94,4875
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	331,7025	328,4790

Wyjaśnienia odnośnie pozycji wskazanych w tabeli powyżej:

- w pozycjach od EU-14a do EU-14e wg stanu na 31.12.2023r. wykazano wartości, zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. d, który obowiązuje od 28.06.2021r.,
- w pozycjach 15 oraz 17, odnośnie do wskaźnika pokrycia wpływów netto, Bank prezentuje dane na zasadzie indywidualnej (na mocy decyzji Komisji Nadzoru Finansowego Bank został zwolniony z obowiązku spełniania normy wskaźnika LCR, o której mowa w art. 460 Rozporządzenia CRR, na zasadzie indywidualnej. Jednocześnie Bank BPS S.A. na mocy tej samej decyzji zobowiązany został do wypełniania normy LCR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków, będących uczestnikami Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Norma dla wskaźnika pokrycia wpływów netto obliczanego na zasadzie indywidualnej wynosi minimum 120%, a skonsolidowanej – wynosi co najmniej 100%,
- w pozycjach EU-16a oraz EU-16b wskazano średnią arytmetyczną obserwacji na koniec każdego spośród 12 miesięcy poprzedzających dzień ujawnienia informacji,
- w pozycjach 18-20, odnośnie do wskaźnika stabilnego finansowania netto, Bank prezentuje dane na zasadzie indywidualnej (na mocy decyzji Komisji Nadzoru Finansowego Bank został zwolniony z obowiązku spełniania normy wskaźnika NSFR, o której mowa w art. 428b Rozporządzenia CRR, na zasadzie indywidualnej. Jednocześnie Bank BPS S.A. na mocy tej samej decyzji zobowiązany został do wypełniania normy NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków, będących uczestnikami Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS). Norma dla wskaźnika stabilnego finansowania netto obliczanego na zasadzie indywidualnej wynosi co najmniej 120%, a skonsolidowanej – minimum 100%.

3. Ujawnienie na podstawie art. 111 a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe – opis systemu zarządzania ryzykiem.

W poniższej tabeli zawarto opis strategii Banku w zakresie ryzyka oraz sposobu w jaki funkcja zarządzania ryzykiem oraz Zarząd Banku oceniają i zarządzają ryzykiem oraz ustalają limity, umożliwiające odbiorcom informacji ujawnianej jasne zrozumienie tolerancji / apetytu na ryzyko Banku w odniesieniu do jej głównych działań i wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku dokonały w 2023 r. przeglądu adekwatności i skuteczności rozwiązań funkcjonujących w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w celu zagwarantowania pewności, że system zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka jest adekwatny w odniesieniu do profilu i strategii Banku, zgodnie z art. 435 Rozporządzenia CRR.

Ryzyko jest nierozzerwalnie związane z działalnością Banku. Bank zarządza ryzykiem w ramach ciągłego procesu identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania z wykorzystaniem funkcjonującego w Banku systemu limitów wewnętrznych i mechanizmów kontrolnych.

Identyfikując poszczególne rodzaje ryzyka istotnego Bank stara się dotrzeć do przyczyn i struktury ewentualnych czynników ryzyka w działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank i we wszystkich jego przedsięwzięciach. Pomiar ryzyka wykorzystywany jest przez Bank dla celów zarządczych, jak i dla celów monitorowania, a system limitów i mechanizmy kontrolne wdrożone w Banku promują zgodność postępowania z zasadami i procedurami wewnętrznymi, a także przestrzeganie ustalonego apetytu na ryzyko. Podstawowym celem funkcjonujących w Banku polityk, zasad i procedur zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że ryzyka w działalności Banku są identyfikowane (wykrywane), mierzone, monitorowane i efektywnie zarządzane oraz, że Bank jest w stanie zarządzać swoją ekspozycją na ryzyko, w celu utrzymania jej w granicach wyznaczonych limitów.

Bank ustala apetyt/tolerancję na ryzyko w ramach *Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kamiennej Górze*, która podlega corocznym przeglądom. W swojej działalności Bank kieruje się zasadą, że wszelka aktywność, decyzje biznesowe oraz decyzje w odniesieniu do dywersyfikacji ryzyka muszą być zgodne z założonym apetytem na ryzyko, dobrymi praktykami biznesowymi, a także uwzględniać pozycję Banku w zakresie płynności, finansowania oraz zabezpieczenia kapitałowego (funduszy własnych).

W ramach apetytu na ryzyko zdefiniowano typy i rozmiar ryzyka, które Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku uznają za dopuszczalne dla spełnienia założonych celów biznesowych Banku. W tym kontekście Bank przyjmuje na siebie jedynie te ryzyka, które rozumie, może zmierzyć / oszacować oraz nimi zarządzać.

W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku.

Poniżej zaprezentowano podstawowe cele Banku w zakresie apetytu na ryzyko w 2023 r.
Strategie szczegółowe, cele i ogólna skłonność do podejmowania ryzyka (apetyt na ryzyko)

1. Ryzyko kredytowe

Skłonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
1. Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego mniejszy niż 40% funduszy własnych, 2. Maksymalny udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym brutto – 10,00%, 3. Minimalne pokrycie kredytów zagrożonych rezerwami celowymi – 50,00%. W zakresie DEK: 4. Maksymalny poziom portfela wobec osób fizycznych w wysokości 380% Tier I, 5. Maksymalny poziom wskaźnika Dtl dla DEK: 1) 50% w przypadku, gdy dochód netto klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze przedsiębiorstw, 2) 65% w przypadku, gdy dochód netto klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze. W zakresie EKZH: 6. Wskaźnik udziału ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Tier I – max 540%, 7. Wskaźnik relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości mieszkalnej (LtV) – max 80%, 8. Wskaźnik relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości pozostałej (LtV) – max 75%. 9. Maksymalny poziom wskaźnika DStI: 1) 40% w przypadku, gdy dochód klienta nie przekracza przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce w danym regionie zamieszkania, 2) 50% dla pozostałych klientów.	1. Utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego 2. Utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko 3. Dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego 4. Rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej. 5. Utrzymywanie progu wskaźnika jakości portfela w rozumieniu udziału ekspozycji ze stwierdzoną utratą wartości wynoszącego nie więcej niż 5%. 6. dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG oraz wpływu ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG.	1. Utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania, 2. Bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, realizacji zapotrzebowania na kredyty preferencyjne, detaliczne oraz wsparcia w wykorzystywaniu funduszy pomocowych, 3. Współpraca z Bankiem Zrzeszającym w odniesieniu do grup klientów, których kompleksowa obsługa przekracza aktualne możliwości banku (w tym konsorcja), 4. Doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego ekspozycji wobec poszczególnych dłużników, papierów wartościowych oraz ryzyka kredytowego na poziomie portfela, 5. Doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku oraz utrzymywanie zgodności z „Jednolitymi zasadami kwalifikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony zrzeszenia BPS”, 6. Zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzacją i windykacją wierzytelności Banku, w tym aktywami przejętymi za długi, 7. Okresowe przeglądanie

		efektywności polityk w zakresie RK, EKZH i DEK oraz limitów, 8. Udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie oprocentowanych zmienną stopą oraz wdrażanie produktów o okresowo stałej stopie, co da możliwość wyboru lub konwersji ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie klientom zgodnie z Rekomendacją S KNF, przy jednoczesnej dbałości o wpływ wprowadzanych produktów na profil innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka stopy procentowej. 9. Niewdrażanie produktów typu „klucz za dług”. 10. Wdrożenie we współpracy z bankiem zrzeszającym i Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dobrych praktyk KNF dotyczących zarządzania ryzykami ESG.
--	--	---

2. Ryzyko koncentracji

Skłonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji mniejszy równy 40% funduszy własnych, 2. Nieprzekraczanie limitów regulacyjnych określonych w art. 395 Rozporządzenia CRR, 3. Udział sumy dużych ekspozycji mniejszy równy 200% Tier I.	1. Utrzymanie profilu ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany (utrzymanie dywersyfikacji w zakresie objętym limitami koncentracji nie powodującej powstawania dodatkowych wymogów kapitałowych). 2. dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG oraz wpływu ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG.	1. Prowadzenie działalności kredytowej, która pozwoli ograniczyć koncentrację zaangażowań do minimum, 2. Objęcie pomiarem wszystkich możliwych koncentracji, w tym koncentracji z tytułu ekspozycji wobec każdego kontrahenta, grup powiązanych kontrahentów i kontrahentów działających w tym samym sektorze gospodarki, prowadzących tę samą działalność lub obrót takimi samymi towarami, 3. Dążenie do poprawy wskaźników koncentracji w celu utrzymywania ich na poziomie nieprzekraczającym ustalonych limitów, 4. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywnymi, 5. Wyznaczenie i monitorowanie limitów zaangażowanie na akceptowanym poziomie ryzyka. 6. Wdrożenie we współpracy z

		bankiem zrzeszającym i Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dobrych praktyk KNF dotyczących zarządzania ryzykami ESG.
--	--	--

3. Ryzyko walutowe (rynkowe)

Skłonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Brak wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, co oznacza utrzymywanie otwartej całkowitej pozycji walutowej na poziomie niższym, niż 2% funduszy własnych.	1. Utrzymywanie działalności walutowej na poziomie mało znaczącym dla Banku, tzn. utrzymywanie skali działalności walutowej na poziomie nie przekraczającym 5% sumy aktywów/pasywów Banku ogółem, 2. Nieposzerzanie oferty produktowej Banku o kredyty w walutach, 3. Rozwijanie działalności dewizowej stosownie do potrzeb klientów, jednak przy uwzględnieniu zaleceń ograniczania ryzyka walutowego, 4. Prowadzenie i rozwijanie usługi polegającej na skupie i sprzedaży walut, z uwzględnieniem zaleceń ograniczania ryzyka walutowego.	1. Wprowadzenie i stosowanie odpowiednich zasad identyfikacji, pomiaru, redukcji oraz monitorowania ryzyka walutowego 2. Dokonywanie rozliczeń dewizowych nadal za pośrednictwem Banku Zrzeszającego, 3. Dostosowywanie regulacji wewnętrznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych, 4. Dostosowywanie skali operacji dewizowych do występujących zmian na rynku pieniężno-walutowym, 5. Okresowe przeglądy procedur służących do zarządzania ryzykiem walutowym, 6. Organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują ryzyko walutowe, 7. Wdrożenie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym

4. Ryzyko operacyjne

Skłonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
----------------------	-------------------	--

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony wg BIA; brak wewnętrznego wymogu kapitałowego, co oznacza brak przekraczania zakładanej sumy strat.	1.operacyjnego 2.Zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku 3.Usprawnianie działań prowadzonych przez Bank 4.podda monitorowaniu wpływu ryzyka klimatycznego (w tym ryzyka fizycznego oraz ryzyka transformacji) na ryzyko operacyjne (w tym w szczególności na zachowanie ciągłości działania oraz na ryzyko prawne, obejmujące ryzyko sporów sądowych).	1. Doskonalenie systemów zarządzania Doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego, 2. Doskonalenie procesów występujących w działalności banku, zmniejszając tym samym poziom ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych, 3. Doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami, 4. Wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego. 5. Wdrożenie we współpracy z bankiem zrzeszającym i Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dobrych praktyk KNF dotyczących zarządzania ryzykami ESG
---	---	--

5. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Sklonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej mniejszy równy 12% funduszy własnych, co oznacza wyniku testu warunków skrajnych nie powodujący powstania wyższej wartości wymogu, 2. Zmiana wartości ekonomicznej kapitału w warunkach skrajnych (przesunięcie krzywej dochodowości o 200pb.) – 18% uznanego kapitału, 3. Zmiana wartości ekonomicznej kapitału przy nadzorczym teście wartości odstających – 13% Tier I.	1. Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku. 2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany. 3. Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.	1. Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania bilansem, w tym limitów, 2. Identyfikacja ryzyka stopy procentowej przy nowo wdrażanych produktach, 3. Prowadzenie pomiaru i kontroli istotnych kategorii ryzyka stopy procentowej dla potrzeb oceny ekspozycji oraz wyznaczania kapitału wewnętrznego, 4. Rozwój metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w tym doskonalenie narzędzi do zarządzania ryzykiem stopy procentowej poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych.

6. Ryzyko płynności i finansowania

Sklonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
----------------------	-------------------	--

1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności w wysokości nieprzekraczającej 2% funduszy własnych Banku (co oznacza utrzymywanie zapasu środków płynnych w sytuacji skrajnej na poziomie nie wymagającym zaciągania zobowiązań celem równoważenia niedoboru płynności). 2. Wskaźnik LCR $\geq 120\%$; 3. Wskaźnik NSFR $\geq 120\%$.	1. Utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego 2. Przestrzeganie nadzorczych miar płynności 3. Zapewnienie stabilnych źródeł finansowania 4. Uwzględnienie ryzyka ESG w wewnętrznym zarządzaniu ryzykiem płynności, w tym dokonywanie oceny wpływu tego ryzyka na potencjalne wpływy netto środków finansowych oraz na uszczuplenie buforów płynnościowych 5. poddanie monitorowaniu wpływ ryzyka klimatycznego (w tym ryzyka fizycznego oraz ryzyka transformacji) na ryzyko reputacji (w tym związane z ryzykiem „greenwashingu”).	1. Opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, w tym w zakresie testów warunków skrajnych 2. Wdrożenie skutecznego, bieżącego procesu zarządzania środkami płynnymi, w tym nadwyżką płynności 3. Zapewnienie, by system informacyjny i informatyczny w Banku pozwalał na codzienny pomiar, monitorowanie i raportowanie o poziomie płynności, 4. Zapewnienie, by kierownictwo otrzymywało bieżące i adekwatne informacje o poziomie płynności w celu podejmowania decyzji strategicznych oraz oceny skuteczności systemu zarządzania płynnością, 5. Stworzenie/weryfikacja istniejących planów awaryjnych, uwzględniających różne scenariusze rozwoju niekorzystnych sytuacji, 6. Wdrożenie skutecznego procesu planowania źródeł finansowania, w tym budowy i monitorowania planu finansowego. 7. Wdrożenie we współpracy z bankiem zrzeszającym i Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dobrych praktyk KNF dotyczących zarządzania ryzykami ESG..
---	--	--

7. Ryzyko biznesowe (w tym: wyniku finansowego, zmian makroekonomicznych i strategiczne)

Sklonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
----------------------	-------------------	--

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego w wysokości nieprzekraczającej 6% funduszy własnych Banku (co oznacza utrzymywanie się wyniku finansowego na poziomie niepowodującym powstania większego wymogu)	1. Zaangażowanie rynkowe Zaangażowanie rynkowe dostarczające bezpiecznego i zdywersyfikowanego źródła dochodu, o wrażliwości na zmiany makroekonomiczne oraz na działania konkurencji nie powodującego przekraczania apetytu na ryzyko. 2. Wdrożenie zgodnie z zasadą proporcjonalności systemu zarządzania ryzykiem ESG i uwzględnienie tego ryzyka w strategii biznesowej Banku	1. Funkcjonowanie Banku w strukturze Instytucjonalnego Systemu Ochrony, 2. Kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem zrównoważonego rozwoju Banku, 3. Doskonalenie umiejętności dotyczącej planowania wyników finansowych Banku, 4. Stałe monitorowanie angażowania środków Banku w instrumenty finansowe, mogące nieść za sobą ryzyko dla działalności, 5. Ocena ryzyka wyniku finansowego i wpływ produktów bankowych na to ryzyko, 6. Prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego, 7. Opracowywanie planu finansowego biorącego pod uwagę zarządzanie wszystkimi istotnymi ryzykami, 8. Podnoszenie wiedzy pracowników dotyczącej oceny zdolności kredytowej klientów oraz rozpoznawania czynników rynkowych, które mogą wpływać na taką ocenę, 9. Ocena ryzyka kredytowego dotycząca wdrażania nowych produktów, 10. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami, 11. Ustalenie bezpiecznych limitów kredytowych na podstawie danych historycznych i ich monitorowanie, 12. Doskonalenie technik zarządzania ryzykiem strategicznym oraz ryzyka zmian w otoczeniu makroekonomicznym banku. 13. Wdrożenie we współpracy z bankiem zrzeszającym i Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dobrych praktyk KNF dotyczących zarządzania ryzykami ESG.
--	---	--

8. Ryzyko niewypłacalności i nadmiernej dźwigni finansowej

Sklonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
----------------------	-------------------	--

1. Wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyko nadmiernej dźwigni, równy 0% funduszy własnych. 2. Wskaźnik TCR $\geq 12,00\%$, 3. Wskaźnik kapitału Tier I $\geq 10,00\%$, 4. Wskaźnik kapitału podstawowego Tier I $\geq 8,50\%$, 5. Wskaźnik LR $\geq 5,00\%$.	1. Wielkość działalności banku nie powoduje przekraczania apetytu na ryzyko.	1. Usprawnianie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, 2. Organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej oraz dla pozostałych w zakresie w jakim generują to ryzyko, 3. Monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej.
--	--	---

9. Ryzyko braku zgodności

Sklonność do ryzyka*	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
1. Wymóg kapitałowy w ramach wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, 2. Niski poziom ryzyka.	1. Działalność banku nie powoduje, w razie wystąpienia naruszeń przekraczania apetytu na ryzyko.	1. Skuteczna identyfikacja nowych przepisów, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, 2. Wdrażanie mechanizmów kontroli ryzyka, 3. Usprawnianie zarządzania ryzykiem braku zgodności, 4. Organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, a także pozostałej kadry w zakresie ryzyka braku zgodności, 5. Monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności.

*Dla wszystkich limitów, określonych jako stosunek wielkości ekspozycji na ryzyko do kapitału Tier I/funduszy własnych Banku, stosuje się limit ostrzegawczy, którego wartość stanowi wykonanie 90% wartości ustanowionego limitu.

10. Ryzyko reputacji

Ustala się limit strategiczny na ryzyko reputacji – poziom ryzyka: **NISKI**.

W zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, wypłacalność, płynność oraz adekwatność kapitałową. W tym celu Bank wykorzystuje techniki testowania warunków skrajnych.

Bank projektując i stosując testy warunków skrajnych uwzględnia zasadę proporcjonalności, adekwatnie do swojej skali działalności, a także struktury i poziomu ryzyka obciążającego Bank.

Uwarunkowania jakie Bank uwzględnia projektując testy warunków skrajnych obejmują następujące cechy Banku i jego działalności:

- 1) prosta struktura organizacyjna i niska złożoność działalności,
- 2) nie jest bankiem istotnym w rozumieniu przepisów ustawy Prawo bankowe,
- 3) nie działa w grupie kapitałowej, nie posiada podmiotów zależnych,
- 4) działa tylko na terytorium kraju,
- 5) nie jest instytucją notowaną na rynku kapitałowym,
- 6) oferuje proste, podstawowe produkty bankowe, nie oferuje produktów kredytowych obciążonych ryzykiem walutowym
- 7) działalność inwestycyjna Banku obejmuje bezpieczne instrumenty,
- 8) nie występuje istotny portfel handlowy,

9) nie stosuje outsourcingu czynności bankowych na dużą skalę.

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych, które przebiegają wg następującego schematu:

- 1) określenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych wystąpienia sytuacji skrajnej z uwzględnieniem skali działania, charakteru ryzyka ponoszonego przez Bank, otoczenia gospodarczego, otoczenia regulacyjnego, czynników demograficznych i innych;
- 2) opracowanie założeń testów warunków skrajnych opartych o dane historyczne oraz planowaną skalę działalności;
- 3) określenie metod oceny wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej w stosunku do wskaźników ogólnego poziomu ryzyka, wyniku finansowego, płynności oraz adekwatności kapitałowej;
- 4) przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową przez **Stanowisko ds. analiz i ryzyk**;
- 5) sporządzenie opisu wyników przeprowadzonych testów;
- 6) ewentualna ocena jakościowa skutków wtórnych lub skutków sprzężenia zwrotnego;
- 7) przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonych testów warunków skrajnych wraz z analizami ryzyka i/lub adekwatności kapitałowej, zgodnie z procedurami szczegółowymi;
- 8) opracowanie propozycji działań w przypadku wykazania wysokiej wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji awaryjnej (skrajnej) przez **Stanowisko ds. analiz i ryzyk** we współpracy z komórkami merytorycznymi;
- 9) weryfikacja planów awaryjnych przez **Stanowisko ds. analiz i ryzyk**;
- 10) podjęcie decyzji przez Zarząd o podjęciu działań awaryjnych /uruchomieniu planu awaryjnego;
- 11) raportowanie wyników testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej, zgodnie z planem pracy Rady i przyjętym systemem sprawozdawczości zarządczej.

Stosowanie technik testowania warunków skrajnych pozwala na ograniczenie ryzyka zmian warunków makroekonomicznych w działalności Banku. W Banku testom warunków skrajnych poddawane są takie czynniki ryzyka jak:

- 1) szokowa zmiana rynkowych stóp procentowych,
- 2) zmiany rynkowych cen nieruchomości,
- 3) wycofywanie depozytów,
- 4) zmiany cen na rynku walutowym,
- 5) wzrost kredytów zagrożonych, wywołany pogorszeniem się sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorców, pogorszenia koniunktury na rynku, wzrostem bezrobocia, zmianami w otoczeniu gospodarczym czy legislacyjnym,
- 6) wzrostem narażenia Banku na ryzyko operacyjne (poniesieniem dotkliwych i realnych strat finansowych);
- 7) inne zmiany w otoczeniu Banku, koniunkturalne, społeczno-gospodarcze mogące mieć wpływ na ryzyko Banku – ryzyko biznesowe.

Szczegółowe założenia ilościowe i jakościowe testów warunków skrajnych podlegają przeglądowi zarządczemu i ocenie eksperckiej w ramach przeglądu regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową.

Założenia testów warunków skrajnych podlegają przeglądom co najmniej raz w roku, a także w sytuacji istotnych zmian warunków rynkowych lub biznesowych, aby zapewnić odpowiednią specyfikację i stopień dotkliwości. Przeglądy uwzględniają zmiany warunków rynkowych, charakteru, skali i złożoności działalności oraz profilu ryzyka banku, a także faktyczne doświadczenia w zakresie radzenia sobie w sytuacjach skrajnych.

Testy warunków skrajnych mogą być przeprowadzane w Banku przez inne niż Stanowisko ds. analiz i ryzyk komórki organizacyjne – rodzaje i metodyki tych testów określają odrębne regulacje (zasady, polityki lub instrukcje zarządzania danym ryzykiem).

Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka tj.:

- 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko;
- 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank;
- 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy.

Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w obowiązujących w Banku politykach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem tych zasad. Analizy sporządzane są na piśmie, a wyniki oceny prezentowane Zarządowi Banku; o przyjętych założeniach do testów warunków skrajnych Zarząd informuje Radę Nadzorczą. Zarząd Banku, po wprowadzonej zmianie lub wprowadzeniu nowego testu warunków skrajnych, informuje Radę Nadzorczą o zakresie testów warunków skrajnych, dokonanych zmianach i przyjętych w testach założeniach.

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak:

- 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzykiem kredytowym;
- 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów;

3) ocena skuteczności określonych w Banku, m.in. w ramach planów awaryjnych; Przeprowadzane testy mają charakter testów wrażliwości, testów odwrotnych lub testów scenariuszowych. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że w sytuacji zrealizowania się warunków skrajnych, zostaną przekroczone wartości ostrzegawcze Bank bada czy dysponuje odpowiednimi planami awaryjnymi w przypadku zrealizowania się scenariusza kryzysowego lub wprowadza działania ograniczające ryzyko.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku (głównie przez jednostki biznesowe);
- 2) na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych (Komitet Kredytowy, Stanowisko ds. analiz i ryzyk, Stanowisko ds. bezpieczeństwa systemów, Stanowisko ds. monitoringu kredytowego i klasyfikacji należności, Stanowisko ds. analiz kredytowych, Stanowisko ds. wiarygodności trudnych i windykacji, Koordynator Programu Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu) oraz działalność Stanowiska ds. zgodności
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki Audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., tę działalność wykonuje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. (Departament Audytów Kompleksowych).

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Do podstawowych zadań poszczególnych uczestników systemu zarządzania ryzykiem należy:

- 1) **Rada Nadzorcza** – dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii zarządzania ryzykiem apetyt na ryzyko.
- 2) **Komitet Audytu** – monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.
- 3) **Zarząd Banku** – odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku. W tym, w zakresie podziału kompetencji w Zarządzie:
 - a) **Prezes Zarządu** – nadzoruje zarządzanie ryzykiem na II linii obrony, w tym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Prezes Zarządu nadzoruje bezpośrednio, w ramach zarządzania ryzykiem istotnym działalność komórki II linii obrony, w tym Komórkę ds. ryzyka, Komórkę ds. zgodności oraz pozostałe komórki II linii obrony. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka w całym Banku oraz systemu anonimowego zgłaszania naruszeń prawa i standardów etycznych;
 - b) **Wiceprezes zarządu ds. finansowych** – pełni nadzór nad podległymi komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);
 - c) **Wiceprezes zarządu ds. handlowych** – pełni nadzór nad podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);
- 4) **Komórki drugiej linii obrony** pełnią zadania związane z organizacją oraz nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem (niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem), w tym:
 - a) **Komitet Kredytowy** – uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponieszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Kredytowego; Komitet Kredytowy nadzorowany jest przez Zarząd Banku;
 - b) **Stanowisko ds. analiz i ryzyk** jest niezależne (ale nie odizolowane) od jednostek biznesowych i jednostek wsparcia, w których kontroluje ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie. Współdziała z jednostkami biznesowymi i jednostkami wsparcia, tak aby przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy Banku – stosownie do ich zakresu obowiązków – są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. Oceny oraz informacje i analizy Stanowiska ds. analiz i ryzyk dotyczące ekspozycji na ryzyko, powinny być uwzględnione w odpowiedni sposób na pierwszym poziomie zarządzania, w tym w procesach decyzyjnych. Odpowiedzialność za podejmowane decyzje biznesowe powinno jednakże ponosić kierownictwo jednostek biznesowych, a ostatecznie Zarząd Banku zgodnie z posiadanymi kompetencjami. W zakresie realizacji swoich zadań:
 - aktywnie uczestniczy w opracowaniu strategii zarządzania ryzykiem oraz określaniu apetytu na ryzyko;
 - uczestniczy w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem;

- dokonuje oceny strategii zarządzania ryzykiem, w tym celów do realizacji zaproponowanych lub opiniowanych przez jednostki biznesowe oraz przedstawia opinię Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku, przed zatwierdzeniem strategii zarządzania ryzykiem;
 - współdzieli odpowiedzialność za wdrożenie Strategii zarządzania ryzykiem ze wszystkimi jednostkami biznesowymi Banku. Podczas, gdy jednostki biznesowe powinny przestrzegać stosownych mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów ryzyka, Komórka ds. ryzyka jest odpowiedzialna za zapewnienie zgodności tych mechanizmów kontroli ryzyka z apetytem na ryzyko oraz za monitorowanie, czy Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka;
 - zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki biznesowe i wsparcia w Banku, monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie ryzyka, bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego;
 - aktywnie uczestniczy w ustaleniu limitów ograniczających ryzyko, zatwierdzanych przez Zarząd;
 - gromadzi, przetwarza, dokonuje pomiaru i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka;
 - opracowuje projekty regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałowego oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka;
 - analizuje zjawiska rynkowe oraz rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta wskutek zmian w otoczeniu Banku; powinien również regularnie dokonywać weryfikacji historycznej („back testing”) wyników w zakresie ryzyka, w celu zwiększenia dokładności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem;
 - uczestniczy w zarządzaniu ryzykiem związanym z planowanymi istotnymi zmianami lub wyjątkowymi transakcjami (w tym transakcjami łączeń i podziałów oraz nabycia w podmiocie udziału uznanego przez bank za znaczny). W szczególności zapewnia przegląd transakcji ze stronami powiązanymi oraz identyfikację i odpowiednią ocenę rzeczywistego lub potencjalnego ryzyka, jakie stwarzają one dla Banku;
 - umożliwia Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka;
 - kierujący komórką ma zagwarantowaną możliwość kontaktu z Zarządem oraz z Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu, w celu omawiania najważniejszych zagadnień, w tym powiadamiania o potencjalnych niezgodnościach z przyjętą w Banku strategią zarządzania Bankiem, strategią zarządzania ryzykiem, przyjętym apetytem na ryzyko oraz innymi politykami zatwierdzonymi przez Zarząd Banku.
- 5) **Stanowisko ds. zgodności** – uczestniczy w procesach II linii obrony w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności i zapewnienia zgodności – zgodnie z odrębnymi regulacjami Banku;
- 6) **Stanowisko ds. analiz kredytowych** – uczestniczy w procesach zarządzania ryzykiem kredytowym na drugiej linii obrony, w tym procesach akceptacji ryzyka na drugiej linii obrony;
- 7) **Stanowisko ds. wierzytelności trudnych i windykacji oraz Stanowisko ds. monitoringu kredytowego i klasyfikacji należności** – uczestniczą w procesach zarządzania ryzykiem kredytowym na drugiej linii obrony;
- 8) **Pozostałe komórki organizacyjne II linii obrony** uczestniczą w procesach II linii obrony zgodnie ze swoim zakresem zadań (np. Koordynator PPP, Stanowisko ds. bezpieczeństwa informacji/IOD);
- 9) **Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku** (pierwsza linia obrony) – mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, a ponadto:
- a) uczestniczą w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowaniu tych zdarzeń – w zależności od zadań w ramach I poziomu;
 - b) są odpowiedzialne za skuteczność bieżącego zarządzania ryzykiem powstałego w związku z prowadzoną przez nie działalnością;
 - c) implementują odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne systemu kontroli wewnętrznej;
 - d) raportują, w ramach systemu informacji zarządczej, odnośnie stanu bieżącego zarządzania ryzykiem, w tym zwłaszcza odnośnie zbliżania się do limitu lub przekroczenia, bądź niedotrzymania limitu do Komórki ds. ryzyka, a w szczególnych sytuacjach, określonych przez Bank, także do Zarządu;
 - e) współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za niezależne zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie oraz członkiem Zarządu Banku, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem (Prezesem Zarządu).
- 10) **Audyt wewnętrzny** (III linia obrony) – realizowany przez SSOZ BPS, ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (m.in. komórki ds. ryzyka, komórki ds. zgodności) oraz zgodności realizowanych procesów z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) **identyfikacja ryzyka** – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;
- 2) **pomiar ryzyka** – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar;
- 3) **ocena/szacowanie ryzyka** - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,
- 4) **monitorowanie ryzyka** – polega na monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,
- 5) **raportowanie ryzyka** – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szerokości zarządzającego odbiorców,
- 6) **stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko** - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka - polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

Identyfikacja ryzyka istotnego w działalności Banku odbywa się w dwojaki sposób:

- 1) oddolny (bottom-up), m.in. poprzez proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, proces samooceny ryzyka, zatwierdzanie limitów transakcyjnych lub portfelowych;
- 2) odgórny (top-down), m.in. poprzez procedurę identyfikacji ryzyka w ramach corocznego procesu przeglądu adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP)

Proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, zatwierdzania limitów transakcyjnych i portfelowych (w tym zatwierdzanie indywidualnych transakcji) ma na celu wczesne wykrywanie i pełen nadzór nad ryzykiem w działalności Banku. Poszczególne jednostki organizacyjne (w tym biznesowe) Banku w tym zakresie odpowiadają za identyfikację ryzyka inherentnego w ramach operacji, produktów i usług, które świadczą (chodzi zarówno o etap wdrożenia/zmian produktów/usług, jak i identyfikację w ramach samooceny, tudzież procesu ICAAP). Bank posiada procedury wdrażania nowych produktów i dokonywania istotnych zmian (*Instrukcja wprowadzania nowych i modyfikacji istniejących produktów bankowych, a także oceny rentowności produktów w Banku Spółdzielczym w Kamiennej Górze*), których celem jest zapewnienie wdrażania produktów, operacji i nowych obszarów działalności zgodnie z wewnętrznymi zasadami (politykami) Banku oraz w zgodności z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

W ramach procesu ICAAP Bank corocznie dokonuje formalnej i całościowej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku. Stanowisko ds. analiz i ryzyka jest odpowiedzialne za przeprowadzanie takiego procesu identyfikacji w ramach procesu ICAAP oraz odpowiednie uwzględnienie / porównanie otrzymanych wyników ze strategią biznesową Banku, strategią zarządzania ryzykiem oraz ustalonym apetytem na ryzyko.

Co do zasady, dla kluczowych rodzajów ryzyka (ryzyk istotnych), zidentyfikowanych w ramach ICAAP, Bank wprowadza odpowiednie strategie i polityki (procedury) zarządzania, które podlegają zatwierdzeniu, odpowiednio do rangi na poziomie Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Potrzeba wprowadzenia dedykowanych polityk (procedur) dla konkretnych ryzyk jest rozważana na podstawie analizy istotności (proporcjonalności) wpływu poszczególnych czynników ryzyka na działalność Banku i na realizację jego strategii biznesowej, z wykorzystaniem kryteriów ilościowych i jakościowych istotności ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka istotnego składa się:

- 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) identyfikacja, pomiar (w tym: testy warunków skrajnych) i monitorowanie;
- 3) system limitów ograniczających ryzyko;
- 4) system informacji zarządczej;
- 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Aktualnie Bank zalicza do ryzyka istotnego następujące rodzaje ryzyka, których ocena, zarządzanie, mitygacja i limitowanie opisane zostały w procedurach szczegółowych:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko koncentracji;
- 3) ryzyko operacyjne (w tym ryzyko prawne, IT, outsourcingu i prowadzenia działalności – conduct risk);
- 4) ryzyko walutowe;
- 5) ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania i utraty reputacji;
- 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;
- 7) ryzyko niewypłacalności, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;

8) ryzyko biznesowe (w tym: ryzyko wyniku finansowego, ryzyko wynikające ze zmian makroekonomicznych, ryzyko strategiczne);

9) ryzyko braku zgodności

Część zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, w tym niektóre z ryzyk trudnomierzalnych pomimo, że nie zostały uznane przez Bank za istotne, jest objęta zarządzaniem i szacowaniem kapitału wewnętrznego, głównie z powodu występujących powiązań pomiędzy negatywnymi skutkami wystąpienia poszczególnych rodzajów ryzyka – takie ryzyka podlegają zarządzaniu w ramach innych ryzyk istotnych, stosownie do ich charakteru i istotności.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej, który wskazuje jasno zdefiniowane linie raportowania, w celu zapewnienia zgodności z zatwierdzonymi limitami i apetytem na ryzyko. Terminowe i dokładne raportowane o istotnych czynnikach ryzyka stanowi kluczowe narzędzie zarządzania ryzykiem i sprawowania nadzoru. System informacji zarządczej, w ramach poszczególnych ryzyk istotnych, dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku, a zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. W szczególności, w ramach systemu informacji zarządczej Zarząd Banku:

- 1) informuje Radę Nadzorczą Banku o stanie realizacji strategii działania (zarządzania) Banku w okresach półrocznych i strategii zarządzania ryzykiem (w okresach półrocznych) oraz najważniejszych kwestiach z tym związanych;
- 2) regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o kwestiach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem;

zapewnia Radzie Nadzorczej Banku dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych kompetencją Rady Nadzorczej Banku, a w razie potrzeby także przetworzenie tych informacji do zwięzłej i zrozumiałej dla członków Rady Nadzorczej Banku formy.

4. Ujawnienie na podstawie art. 111a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe – opis polityki wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze” podlega nadzorowi Rady Nadzorczej – w zakresie Zarządu, natomiast w przypadku osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku zidentyfikowana na podstawie art.92 ust.3 dyrektywy 2013/36/EU podlega Zarządowi. Politykę przygotowuje Rada Nadzorcza i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku, obejmującą funkcjonowanie Polityki wynagrodzeń. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku. Osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, identyfikuje się przede wszystkim na podstawie art. 92 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE. Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze nie powołał żadnych konsultantów zewnętrznych celem wydania opinii w obszarze ram wynagrodzeń.

Polityka wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze” zwana dalej „Polityką wynagrodzeń” określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym wynagrodzeń Zarządu. Wprowadzenie i stosowanie Polityki wynagrodzeń ma na celu:

- 1) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
- 2) realizację strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczenie konfliktu interesów.

Bank prowadzi i realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Polityka pełni jednocześnie rolę „polityki zmiennych składników wynagrodzeń”, o ile jej występowanie w Banku wynika z odrębnych regulacji wewnętrznych.

Polityka wynagrodzeń prowadzona jest zgodnie z zasadą proporcjonalności, w szczególności uwzględnia przepisy zawarte w:

- 1) art. 9ca ust. 1 b Ustawy Prawo Bankowe – tzn. Bank, nie jest dużą instytucją, a średnia wartość aktywów, obliczona dla czteroletniego okresu bezpośrednio poprzedzającego okres objęty Polityką (bieżący rok obrotowy), nie przekracza równowartości w złotych 5 000 000 000 euro – w związku z tym stosuje politykę wynagrodzeń w ograniczonym zakresie wobec osób, spełniających kryteria poziomu i struktury wynagrodzenia:
 - a) stosowanie polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie dotyczy zmiennych składników wynagrodzenia oraz uznaniowych świadczeń emerytalnych;
 - b) ograniczony zakres stosowania Polityki dotyczy braku konieczności przyznawania co najmniej 50% zmiennych składników wynagrodzenia w postaci instrumentów finansowych, odroczenia wypłaty co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia oraz wstrzymania wypłaty uznaniowych świadczeń emerytalnych w postaci instrumentów finansowych;
- 2) oraz §30 ust. 2 Rozp. MF – tzn. Bank stosuje przepisy Rozp. MF, będącego podstawą przyjęcia Polityki, odpowiednio do formy prawnej w jakiej Bank działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Polityka wynagrodzeń jest neutralna pod względem płci

Przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku. Łączna wysokość zmiennych składników wynagrodzenia przyznawanego zidentyfikowanym pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do podwyższenia funduszy własnych. Wynagrodzenie za pracę osób zaangażowanych, nie może zachęcać tych pracowników do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku ze szkodą dla konsumentów. Ocena wyników całego Banku obejmuje ocenę spełnienia kryteriów ilościowych obejmujących koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności, a także wyniki Banku w perspektywie długoterminowej (3 letniej).

Ocena wyników odbywa się za co najmniej trzy lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą.

Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia.

Ocena efektów pracy dokonywana jest po zakończeniu roku „n” i obejmuje 3 lata, tj. rok „n”, rok „n-1” i rok „n-2” – obejmująca efekty pracy za 3 lata poprzedzające dokonywanie oceny. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza, w formie podjętych uchwał.

Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące:

- 1) oceny wyników całego Banku,
- 2) a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu obejmująca kryteria ilościowe i jakościowe. Ocenie dokonywanej przez Radę Nadzorczą podlega stopień wykonania określonych wskaźników w poszczególnych latach podlegających ocenie.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) uzyskanie absolutorium w okresie oceny;
- 3) pozytywną ocenę dawania rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe (oceny odpowiedniości);

Oceny efektów pracy zidentyfikowanych pracowników innych niż członkowie Zarządu Banku, dokonuje Zarząd, w formie podjętych uchwał. Oceny efektów pracy zidentyfikowanych pracowników innych niż członkowie Zarządu Banku, dokonuje się w oparciu o ocenę poziomu realizacji przez te osoby powierzonych przez Zarząd celów, a także spełnienie kryteriów jakościowych. Kryteria oceny efektów pracy zidentyfikowanych pracowników innych niż członkowie Zarządu zależą od zajmowanego przez daną osobę stanowiska i mogą to być kryteria finansowe jak i niefinansowe, odzwierciedlające realizację celów wynikających z pełnionej funkcji:

- 1) finansowe to stopień realizacji powierzonych przez Zarząd do realizacji planów finansowych, operacyjnych, budżetów – w razie nałożenia takiej odpowiedzialności i wskazania tego jako zadanie premiowe z określonym przez Zarząd progiem oceny powodzenia planu, lub budżetu;

- 2) kryteria niefinansowe:
 - a) pozytywna ocena zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań dokonana przez Zarząd,
 - b) pozytywna ocena odpowiedniości zgodnie z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe, w przypadku objęcia danego stanowiska obowiązkiem takiej oceny.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest przyznawana przez Zarząd uznaniowo, w ramach budżetu na wynagrodzenia zmienne, z uwzględnieniem zasad zawartych w Polityce, a także w zależności od wyników indywidualnej oceny efektów pracy zidentyfikowanego pracownika, z uwzględnieniem korekty o ryzyko ex-post (stwierdzone po fakcie). Korekta wysokości wynagrodzenia zmiennego o ryzyko ex-post, dokonywana przez Zarząd, obejmuje okres co najmniej 2 lat przed rokiem ocenianym jako podstawa do wypłaty wynagrodzenia zmiennego, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Bank i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą w okresie 3-letnim. Korekta wysokości wynagrodzenia ex-post obejmuje korektę o wysokości od 10% do 100% przyznanego wynagrodzenia zmiennego, uwzględniającą wpływ zdarzeń wykrytych ex post (po fakcie), a dotyczących 2 lat obrotowych poprzedzających rok objętych oceną i powodujących ex-post (po fakcie) zmianę wyniku oceny za poprzednie lata.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego może być wstrzymana, ograniczona, a także może nastąpić odmowa wypłaty w szczególności w następujących przypadkach:

- 1) w przypadku zawarcia umów przewidujących świadczenie z tytułu rozwiązania umowy o pracę - zidentyfikowany pracownik może zostać pozbawiony wypłaty określonej w indywidualnej umowie o pracę odprawy lub rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy w przypadku ogłoszenia upadłości Banku lub wszczęcia postępowania naprawczego w stosunku do Banku. Bank przewiduje w umowie z osobą możliwość wstrzymania, ograniczenia lub odmowy wypłaty lub realizacji tego świadczenia w takiej sytuacji;
- 2) odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy zidentyfikowanego pracownika, którego stosunek pracy ulegnie rozwiązaniu przed okresem trzech lat pozostawania na stanowisku kierowniczym, mogą zostać pomniejszone proporcjonalnie do okresu zatrudnienia na stanowisku powodującym zidentyfikowanie jako osoba objęta Polityką wynagrodzeń;
- 3) wypłata wynagrodzenia zmiennego jest zmniejszana lub wstrzymywana, w sytuacji o której mowa w art. 142 Ustawy – Prawo bankowe.

Ustanie stosunku pracy zidentyfikowanego pracownika nie powoduje pozbawienia go prawa do premii za okres jego pracy. W takiej sytuacji ocena pracy zidentyfikowanego pracownika pod kątem wypłaty zmiennych składników obejmuje tylko i wyłącznie okres jego pracy w Banku, z uwzględnieniem korekty o ryzyko ex-post (po fakcie).

5. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

Ryzyko operacyjne w Banku rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

Profil ryzyka operacyjnego Banku przedstawia się następująco:

1. suma bilansowa Banku będąca miarą skali działalności jest umiarkowana (znajduje się w przedziale 200-500 mln),
2. w okresie obowiązywania polityki nie przewiduje się istotnego wzrostu skali działalności, mierzonej dynamiką wzrostu sumy bilansowej przekraczającą 15% r/r,
3. liczba placówek Banku jest niewielka (< 20), nie zakłada się wysokiej dynamiki wzrostu liczby placówek,
4. nie występują podmioty powiązane z Bankiem,
5. liczba prowadzonych rachunków jest umiarkowana (mieści się w przedziale 2000 – 50 000),
6. udział transakcji dokonywanych elektronicznie jest duży (> 20%).

Docelowy profil ryzyka obejmuje strukturę i wielkość ryzyka operacyjnego wynikającą z obecnej i planowanej działalności Banku, profil ryzyka określa się poprzez odniesienie do potencjalnej kwoty strat brutto (przed odwróceniem straty) w poszczególnych kategoriach ryzyka (rodzajach zdarzeń wg Rekomendacji M KNF), na skutek materializacji ryzyka operacyjnego w procesach wewnętrznych.

Skuteczność mechanizmów kontroli ryzyka wdrożonych w Banku powinna być tym większa, im wyższy jest poziom ryzyka związany jest z danymi zagrożeniami.

Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

1. minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
2. zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku;
3. usprawnianie działań prowadzonych przez Bank;
4. racjonalizację kosztów;
5. zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
6. automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
7. wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
8. wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem danych, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem danych;
9. ciągłe i niezakłócone działanie funkcji outsourcowanych, zwłaszcza gdy podmiotowi zewnętrznemu powierzono zostało wykonywanie funkcji o charakterze krytycznym lub istotnym;
10. brak niekorzystnego wpływu outsourcingu na:
 - 1) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - 2) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - 3) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - 4) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - 5) ochronę tajemnicy prawnie chronionej

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego poprzez:

1. opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem prawnym, ryzykiem danych i ryzykiem outsourcingu, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
2. opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
3. opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
4. zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
5. zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
6. monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
7. opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
8. opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
9. zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji określonych celów

Bank określa tolerancję / apetyt na ryzyko operacyjne w postaci wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego wg BIA; brak wewnętrznego wymogu kapitałowego, co oznacza brak przekraczania zakładanej sumy strat. Ponadto ustalono roczny limit strat rzeczywistych w wysokości 2% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne i roczny limit na stratę potencjalną w wysokości 20% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne.

Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym oparta jest na trzech liniach obrony:

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony przed ryzykiem:

1. **pierwsza linia obrony** – którą stanowi działanie komórek i jednostek organizacyjnych zarządzających ryzykiem operacyjnym w toku bieżącej działalności, w tym realizujących operacje bankowe zgodne z mechanizmami kontroli ryzyka zawartymi w regulacjach wewnętrznych Banku, a także odpowiednio do przydzielonych zadań,
2. **druga linia obrony** – którą stanowi działanie **Stanowiska ds. analiz i ryzyk (komórki ds. ryzyka)**, a także działanie innych komórek drugiej linii obrony, np. **Stanowiska ds. bezpieczeństwa informacji/IOD**;
3. **trzecia linia obrony** – którą stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez System Ochrony.

Pracownicy komórek i jednostek pierwszej linii obrony:

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w toku dokonywanych operacji, na poziomie zadań wszystkich pracowników komórek i jednostek organizacyjnych Banku, obejmuje: stosowanie standardów Banku, w tym procedur wykonawczych, a także rozpoznawanie, zapobieganie powstawaniu w trakcie realizacji codziennych czynności, jak również uczestnictwo w likwidacji skutków zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Realizacja powyższych obowiązków odbywa się poprzez:

1. przestrzeganie wewnętrznych i zewnętrznych regulacji obowiązujących w Banku,
2. przestrzeganie zasad dobrej praktyki bankowej, a także norm etycznego działania,
3. zachowanie staranności i rzetelności w trakcie wykonywania codziennych czynności,
4. właściwą reakcję na zauważone negatywne zjawiska związane z ryzykiem operacyjnym poprzez:
 - 1) przekazywanie informacji na temat zauważonych zjawisk przełożonym,
 - 2) podejmowanie innych dostępnych dla danego pracownika i zgodnych posiadanymi kompetencjami działań, pozwalających na zmniejszenie możliwości wystąpienia lub skutków ryzyka.

Wszyscy pracownicy mają za zadanie rejestrację zdarzeń ryzyka operacyjnego (zdarzeń powstałych wewnątrz Banku) w „Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego” lub dokonywanie szacowania wielkości strat z tytułu ryzyka operacyjnego związanych z wystąpieniem tych zdarzeń zgodnie z zasadami niniejszej Instrukcji.

Wszyscy pracownicy mają za zadanie rejestrację zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego w „Rejestrze zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego” prowadzonego w ich jednostce/komórce organizacyjnej.

Kierownicy komórek i jednostek pierwszej linii obrony

Kierownicy komórek i jednostek organizacyjnych komórek i jednostek pierwszej linii obrony w codziennej pracy uczestniczą w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym poprzez:

1. projektowanie lub udział w projektowaniu mechanizmów kontroli ryzyka (procedur wykonawczych) stosowanych na pierwszej linii obrony, np. w ramach organizacji procesów operacyjnych Banku, odpowiednio do powierzonych zadań i obowiązków, a także poddawanie ich projektów ocenie komórki ds. ryzyka, a także odpowiednich innych komórek organizacyjnych, np. komórki ds. zgodności,
2. sprawowanie odpowiednio nadzoru kierowniczego i kontroli wewnętrznej, w tym nadzór nad skuteczną realizacją zapisów Instrukcji, a także innych regulacji wewnętrznych (procedur wykonawczych) Banku związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym przez podwładnych,
3. identyfikację, zapobieganie przyczynom lub likwidację skutków wystąpienia ryzyka operacyjnego towarzyszącego wykonywaniu codziennych czynności podległych komórek lub jednostek organizacyjnych,
4. stanowczą reakcję na stwierdzone nieprawidłowości i podejmowanie, w razie takiej konieczności działań naprawczych i doskonalących,
5. podejmowanie działań w celu budowy właściwej kultury organizacyjnej i kształtowania postaw podwładnych w zakresie świadomości i właściwego postępowania w zakresie ryzyka operacyjnego.
6. nadzór nad prawidłowym dokonywaniem i zatwierdzanie wpisów w „Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego” i Rejestrze zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego” w podległych jednostkach/komórkach organizacyjnych Banku.

Stanowisko ds. analiz i ryzyk (komórka ds. ryzyka) – druga linia obrony

Komórka ds. ryzyka pełni rolę wyodrębnionej komórki ds. ryzyka operacyjnego (jest wyodrębniona organizacyjnie i niezależna od pierwszej linii obrony).

Zadaniem Komórki ds. ryzyka jest:

1. opracowanie i aktualizacja regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym: definiujących proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, sposoby realizowania tego procesu, a także metodyk identyfikowania, pomiaru, oceny, monitorowania ryzyka;
2. inicjowanie i wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
3. sporządzanie lub weryfikacja i opiniowanie regulacji wewnętrznych (procedur wykonawczych) z punktu widzenia zwartych w ich treści rodzajów i opisów stosowania mechanizmów kontroli (sterowania) ryzyka operacyjnego,
4. dokonywanie lub koordynacja odpowiednio czynności identyfikacji, pomiaru i oceny poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a także ryzyka prowadzenia działalności (conduct risk) dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku oraz wszystkich nowych produktów, procesów i systemów,
5. opracowanie systemu raportowania i przygotowanie informacji sprawozdawczych (raportowania) związanych z ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem prowadzenia działalności (conduct risk) na potrzeby Rady Nadzorczej, Zarządu, innych osób wskazanych w regulacjach wewnętrznych Banku (np. właścicieli procesów).

Komórka ds. ryzyka prowadzi rejestry związane z identyfikacją ryzyka operacyjnego dla całego Banku:

1. „Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego”,
2. „Rejestr zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego”

Zadania Członka Zarządu ds. ryzyka (Prezesa Zarządu):

1. Nadzoruje zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w tym działanie komórki ds. ryzyka.
2. Nadzoruje profil ryzyka operacyjnego, a także ekspozycję na ryzyko poprzez zapoznawanie się z odpowiednimi informacjami sprawozdawczymi dotyczącymi profilu ryzyka i poziomu ryzyka operacyjnego Banku, w tym poziomu strat operacyjnych oraz poziomu ryzyka postępowania, a także wnioskuje do Zarządu o podjęcie działań w przypadkach konieczności reakcji Zarządu (uczestniczy z poziomu Zarządu w bieżącym monitorowaniu ryzyka).
3. Nadzoruje terminowość i prawidłowość raportowania przez komórki i jednostki organizacyjne Banku (w tym komórkę ds. ryzyka) informacji zarządczej w zakresie ryzyka operacyjnego, a także ryzyka postępowania.
4. Nadzoruje zachowanie adekwatności niniejszej Instrukcji względem skali i rodzaju działalności Banku, a także spójności jej treści z innymi regulacjami obowiązującymi w Banku.

Zadania audytu wewnętrznego – trzecia linia obrony

1. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym obowiązujących w Banku.
2. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym komórki ds. ryzyka) z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Podstawowe narzędzia wykorzystywane w zakresie pomiaru i kontroli ryzyka obejmują:

1. rejestrowanie i analiza zdarzeń operacyjnych oraz powiązanych z nimi strat operacyjnych i pozycji dodatkowych powiązanych z tymi zdarzeniami (zdarzenia i straty wewnętrzne i zewnętrzne)
2. ocena zdarzeń / strat, które mogą potencjalnie zaistnieć w działalności Banku (samoocena ryzyka);
3. testy warunków skrajnych (wrażliwości i scenariuszowe);
4. kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI);

W Banku funkcjonuje ustalony system sprawozdawczości wewnętrznej (system informacji zarządczej), który umożliwia m.in. ocenę narażenia Banku na ryzyko oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem. W ramach systemu informacji zarządczej określone zostały terminy i zakres danych przekazywanych przez poszczególne komórki organizacyjne do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach systemu informacji zarządczej zawierają w szczególności:

1. informacje na temat wykorzystania założonych tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju;
2. szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń operacyjnych i strat z nimi związanych;
3. informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich potencjalnego wpływu na Bank;
4. informacje nt. wyników monitorowania ryzyka outsourcingu;
5. informacje nt. monitorowania ryzyka danych;
6. informacje nt. wyników pomiaru ryzyka za pomocą testów warunków skrajnych i analiz scenariuszowych;
7. informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W raportach, dotyczących ryzyka operacyjnego uwzględnione są m.in. dane o:

1. zdarzeniach operacyjnych i powiązanych z nimi stratach, w tym podjętych działaniach korygujących te nieprawidłowości, które mają na celu uniknięcie ewentualnych strat związanych z ich pojawieniem się w przyszłości;
2. zdarzeniach i pozycjach z nimi powiązanych, które nie spowodowały wystąpienia straty brutto (np. o zdarzeniach z kategorii strat potencjalnych, „near – miss” i „rapidly recovered loss event”), które pozwalają na podjęcie działań zapobiegających ich występowaniu w przyszłości.

W ramach kontroli poprawności systemu raportów, system informacji zarządczej podlega corocznym przeglądom pod kątem aktualności i jakości przekazywanych danych, ich terminowości oraz zgodności ze strukturą organizacyjną i profilem ryzyka Banku. Raportowanie, w ramach ryzyka operacyjnego, wspiera procesy decyzyjne osób zarządzających tym ryzykiem na różnych szczeblach Banku.

W zakresie strategii zabezpieczania i ograniczania ryzyka operacyjnego Bank stosuje unikanie ryzyka (w przypadku, gdy jego rozmiar jest dla Banku nieakceptowalny, a dla ryzyka akceptowalnego głównie: mechanizmy kontrolne, transfer ryzyka. (ubezpieczenie), outsourcing do podmiotów zewnętrznego.

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 2,1907 tys. PLN brutto i 0,0000 tys. PLN netto (wszystkie straty zostały odzyskane).

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii: 7 (Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi) i dotyczyły błędów w realizacji zleceń Klienta.

W poniższej tabeli wykazano straty rzeczywiste zanotowane w 2023 roku (dane w tys. PLN).

KATEGORIE ZDARZEŃ		2023 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,0000	0,0000
	Kradzież i oszustwo	0,0000	0,0000
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	8,3731	0,0000
	Bezpieczeństwo systemów	0,0000	0,0000
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	0,0000	0,0000
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,0000	0,0000
	Podziały i dyskryminacja	0,0000	0,0000
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	0,0000	0,0000
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,0000	0,0000
	Wady produktów	0,4591	0,4591
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	0,0000	0,0000
	Usługi doradcze	0,0000	0,0000
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0,0000	0,0000
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	0,0000	0,0000
	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0,0000	0,0000
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	4,4050	0,0000
	Monitorowanie i sprawozdawczość	0,0000	0,0000
	Napływ i dokumentacja klientów	0,0000	0,0000
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,0000	0,0000
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	0,0000	0,0000
	Sprzedawcy i dostawcy	0,0000	0,0000
Razem		13,2372	0,4591

*Straty brutto według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) przed uwzględnieniem odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka.

**Straty netto według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka.

W 2023 roku zaewidencjonowano łącznie 570 zdarzeń generujące rzeczywistą stratę 13,2372 tys. zł, z czego odzyskano 12,7781 tys. zł. Ponadto zaewidencjonowano 62 zdarzenia generujące straty potencjalne, czyli takich, w których przypadku mogła wystąpić strata, ale jej ostatecznie uniknięto – łączną kwotę potencjalnych strat z 2023 roku oszacowano na 144,9814 tys. zł.

W Banku wprowadzono próg rejestracji rzeczywistej straty operacyjnej w wysokości 0,02% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne (0,04% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne w przypadku strat potencjalnych), poniżej którego strat nie ewidencjonuje się, chyba że ich okoliczności lub charakter wskazują na wysoki poziom ryzyka operacyjnego.

Limit na roczną stratę rzeczywistą wykorzystany został w 22,56%, a na roczną stratę potencjalną – w 35,12%, co oznacza, że poziom ryzyka operacyjnego w Banku pozostaje akceptowalny.

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów ICT, udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia/outsourcing), doskonalenie systemów antyfraudowych i AML/CFT, doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej, itp.

Bank do wyliczania wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne stosuje metodę wskaźnika bazowego (BIA) Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego wg stanu na dzień 31.12.2023 r. przedstawia poniższa tabela.

	Działalność bankowa	a	b	c	d	e
		Odpowiedni wskaźnik			wymogi w zakresie funduszy własnych	kwota ekspozycji na ryzyko
		Rok-3	Rok-2	Ostatni rok		
1	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	9,9809	16,0674	15,2306	2,0639	25,7993
2	Działalność bankowa objęta metodą standardową/alternatywną metodą standardową	-	-	-	-	-
3	Objęta metodą standardową:	-	-	-		
4	Objęta alternatywną metodą standardową:	-	-	-		
5	Działalność bankowa objęta metodami zaawansowanego pomiaru	-	-	-	-	-

6. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze jest członkiem Zrzeszenia BPS S.A., które tworzy Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS S.A..

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu BPS S.A. i Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego;
 - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu stabilnego finansowania (NSFR)

- k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
 - g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Komórka sterująca (Wydział Księgowo – Rozliczeniowy) odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową (w tym śróddzienną);
 - b) Wydział Depozytowo – Rachunkowy, Wydział Kredytów oraz Oddział i Punkty Obsługi Klienta odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Komórka monitorująca (Stanowisko ds. analiz i ryzyk) odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku jest stała część bazy depozytowej podmiotów niefinansowych (w szczególności depozyty gospodarstw domowych), a jej udział w ogólnej sumie pasywów nie powinien być niższy niż 55% (przy czym stała część bazy depozytowej gospodarstw domowych nie powinna być niższa, niż wartość udzielonych kredytów ogółem). Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania – Politykę depozytową, która stanowi część Planu finansowego na dany rok obrotowy. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach

Depozytu Obowiązkowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Nadwyżka (bufor) płynności (dla istotnych pozycji bilansu):	Wartość (mln zł)
7 dni	101,7243
1 miesiąc:	97,2771
1 rok:	73,7028

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Aktywa płynne Banku:	Wartość (mln zł)
Kasa:	2,8389
Rachunki w Banku Zrzeszającym:	33,7181
Dłużne papiery wartościowe:	154,5853

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie Bank BPS S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR Banku wg stanu na 31 grudnia 2023 roku (ujęcie na zasadzie indywidualnej).

Regulacyjne normy płynności	Wartość (%/mln zł)
Norma płynności krótkoterminowej (LCR) (minimum 120%):	550,5271%
- pokrycie wypływu płynności netto:	160,1220
- suma wpływów:	35,2063
- suma wpływów:	6,1211
- wypływ płynności netto:	29,0852
Norma płynności długoterminowej (NSFR) (minimum 120%):	331,7025%

- pozycje zapewniające stabilne finansowanie:	320,2672
- pozycje wymagające stabilnego finansowania:	96,5525

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

Luka płynności:	Wartość luki kontraktowej (mln zł)	Wartość urealnionej luki skumulowanej (mln zł)	Współczynnik skumulowanej luki urealnionej (%)
Luka płynności do 1 dnia:	--166,8524	-47,5208	39,2881%
Luka płynności do 1 miesiąca:	-27,6067	117,6057	258,3024%
Luka płynności do 3 miesięcy:	-86,4305	113,9527	229,9124%
Luka płynności do 6 miesięcy:	-88,9844	117,9367	229,9948%
Luka płynności do 12 miesięcy:	-84,2230	94,0314	173,2718%
Luka płynności powyżej 20 lat (całkowita):	-3,1864	-2,1528	99,3974

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Dostępne finansowanie w ramach zrzeszenia BPS:	Wartość (mln zł)
Limit w rachunku bieżącym:	3,0000
Depozyt obowiązkowy	21,4475

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w obszarze ryzyka płynności. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku i rady Nadzorczej sporządzane są z częstotliwością miesięczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów płynnych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

7. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje o udziale członków Rady Nadzorczej w posiedzeniach tego organu, zgodnie z Rekomendacją Z nr 8.8, oraz informację na temat określonego w zasadach wynagradzania maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

W 2023 roku odbyło się 11 posiedzeń Rady Nadzorczej Banku:

1. 31 stycznia, w którym brało udział 9 członków Rady;
2. 28 lutego, w którym brało udział 9 członków Rady;
3. 30 marca, w którym brało udział 9 członków Rady;
4. 27 kwietnia, w którym brało udział 9 członków Rady;
5. 30 maja, w którym brało udział 9 członków Rady;
6. 29 czerwca, w którym brało udział 9 członków Rady;
7. 31 sierpnia, w którym brało udział 9 członków Rady;
8. 28 września, w którym brało udział 8 członków Rady;
9. 26 października, w którym brało udział 8 członków Rady;
10. 30 listopada, w którym brało udział 9 członków Rady;
11. 28 grudnia, w którym brało udział 9 członków Rady.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym w obowiązujących w Banku zasadach wynagradzania, ze względu wielkość Banku, profil ryzyka i stopień złożoności prowadzonej przez niego działalności, nie został określony.

8. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

1. W dniu 29 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza, na podstawie § 5 ust.6 i 7 Regulaminu Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, dokonała wtórnej oceny odpowiedniości członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze oraz oceny odpowiedniości Komitetu Audytu jako organu kolegialnego. Rada Nadzorcza stwierdziła, że:
 - 1) członkowie Komitetu Audytu - Krzysztof Górzkowski (przewodniczący) oraz Jan Kasprzyk i Grzegorz Kielbasa (członkowie) - spełniają warunki niezależności w rozumieniu art. 129 ust.3 ustawy z dnia 11 października 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym, w związku z czym Pan Krzysztof Górzkowski może pełnić funkcję przewodniczącego, a Panowie Jan Kasprzyk i Grzegorz Kielbasa mogą pełnić funkcję członków Komitetu Audytu,
 - 2) po analizie złożonych oświadczeń o niezależności przez Członków Komitetu Audytu oraz dokonanej oceny wtórnej odpowiedniości członków Komitetu Audytu – że Komitet Audytu jako organ kolegialny spełnia kryterium oceny zgodnie z zapisami Regulaminu Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, a co za tym idzie, że ocena zbiorowa wtórna Komitetu Audytu jest pozytywna.

Powyższe oceny zatwierdzono Uchwałami Rady Nadzorczej od nr 76/2023 do 79/2023 z dnia 29 czerwca 2023 roku.

2. Na podstawie przepisów „Polityki w zakresie oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze” oraz na podstawie rekomendacji Komisji ds. odpowiedniości powołanej przez Radę Nadzorczą, Rada Nadzorcza w dniu 27 kwietnia 2023 roku (Uchwały nr 39/2023, 40/2023 i 41/2023) stwierdziła:
 - 1) że Pan Łukasz Filip – Wiceprezes ds. Finansowych - posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do dalszego pełnienia powierzonych funkcji oraz daje rękojmię należytego wykonywania przypisanych obowiązków. Ocena dawania rękojmi odnosi się w szczególności do posiadania odpowiedniej reputacji, wykazywania uczciwości i rzetelności oraz zdolności prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny (ocena wtórna),
 - 2) że Pan Wiesław Osiński posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie i wymagane do powierzenia Mu funkcji Prezesa Zarządu po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Kandydat daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Ocena dawania rękojmi odnosi się w szczególności do posiadania odpowiedniej reputacji, wykazywania uczciwości i rzetelności oraz zdolności prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny (ocena wtórna),
 - 3) że Pani Marlena Bielawska posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie i wymagane do powierzenia Jej funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych, daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Ocena dawania rękojmi odnosi się w szczególności do posiadania odpowiedniej reputacji, wykazywania uczciwości i rzetelności oraz zdolności prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny (ocena pierwotna dokonana przez Radę Nadzorczą w dniu 28.04.2022, Uchwała nr 36/2022),
 - 4) ocena Zarządu Banku, jako organu kolegialnego w zakresie zbiorowego posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiednich do dalszego pełnienia powierzonych funkcji i obowiązków w tym odnoszących się do posiadania reputacji, wykazywania uczciwości i rzetelności, a także zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny, jest pozytywna .

Zgodnie z „Polityką w zakresie powoływania i odwoływania a także oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze” oraz „Polityką w zakresie oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze” ocena wtórna członków Rady Nadzorczej i Zarządu oraz Rady Nadzorczej i Zarządu jako organów kolegialnych, dokonywana jest co dwa lata, przy czym osoby pełniące funkcje członków Rady Nadzorczej i Zarządu zobowiązane są do składania corocznych oświadczeń w zakresie zmian, które w okresie ostatniego roku zaszły w podlegających ocenie obszarach.

9. Pozostałe informacje

Polityka w zakresie zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Kamiennej Górze wraz z załącznikami, której ujawnienie wymagane jest zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6, została opublikowana na stronie internetowej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, pod adresem www.bskamgora.pl, w zakładce Pozostałe informacje: [Informacje wymagane przepisami - Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze \(bskamgora.pl\)](#)

[Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów.docx \(live.com\)](#)

[Polityka konf. inter. - Zał 1.docx \(live.com\)](#)

[Polityka konf. inter. - Zał 2.doc \(live.com\)](#)

Regulamin systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kamiennej Górze, którego ujawnienie wymagane jest zgodnie z Rekomendacją H nr 1.11, został opublikowany na stronie internetowej Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze, pod adresem www.bskamgora.pl, w zakładce Pozostałe informacje: [Informacje wymagane przepisami - Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze \(bskamgora.pl\)](#)

[Regulamin systemu kontroli wewnętrznej \(bskamgora.pl\)](#)

10. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Kamiennej Górze:

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
13.06.2024 r.	Wiesław Osiński	Prezes Zarządu	
13.06.2024 r.	Marlena Bielawska – Rola	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	
13.06.2024 r.	Łukasz Filip	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	